

2005. május 10., kedd

P6_TC1-COD(2004)0066

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2005. május 10-én került elfogadásra a mozgóképörökségről és a kapcsolódó ágazati tevékenységek versenyképességéről szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 157. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára, ⁽¹⁾

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében említett eljárásnak megfelelően, ⁽³⁾

mivel:

- (1) A Szerződés 157. cikke úgy rendelkezik, hogy a Közösség és a tagállamok biztosítják a közösségi ipar versenyképességéhez szükséges feltételek meglétét.
- (2) A Szerződés 151. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Közösség a Szerződés egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során a kulturális szempontokat is figyelembe veszi, különösen kulturái sokszínűsége tiszteletben tartásának és támogatásának érdekében.
- (3) A filmművészet sérülékeny médiumon tárolt művészeti forma, ezért megóvása biztosításához a köz-igazgatási szervek részéről pozitív intézkedésekre van szükség. A filmalkotások kulturális örökségünk alapvető részét képezik, s ezért teljes körű védelmet érdemelnek.
- (4) Kulturális értékükön felül a filmalkotások az európai társadalom történelmének információs forrásai. Egyben Európa gazdag kulturális identitásának és népei sokszínűségének átfogó történelmi tanúi. A filmművészeti képek alapvető fontosságúak a múlt megismerése és a civilizációkkal kapcsolatos polgári gondolkodás szempontjából.
- (5) *Ezen ajánlás célja, hogy elősegítse az európai mozgóképörökségben rejlő ágazati és kulturális lehetőségek jobb kihasználását, a filmalkotások megőrzése és helyreállítása terén az innovációt, kutatást és technológiai fejlesztést előmozdító politikák támogatása útján. Az alább javasolt intézkedések célja annak biztosítása, hogy meglegyenek a Közösség filmiparának versenyképességéhez szükséges feltételek és ezek gyorsítsák a versenyképesség növekedését.*
- (6) *A mozgóképörökség a filmipar fontos alkotóeleme, így megőrzésének, helyreállításának és kihasználásának támogatása hozzájárulhat az ágazat versenyképességének javításához.*
- (7) *Az európai filmipar fejlődése létfontosságú Európa számára, figyelembe véve azokat a jelentős lehetőségeket, amelyekkel a kultúrához való hozzáférés, a gazdasági fejlődés, és a munkahelyteremtés terén rendelkezik.* Ez nemcsak a filmek gyártására és bemutatására vonatkozik, hanem a filmalkotások gyűjtésére, katalogizálására, megőrzésére és helyreállítására is. A mozgóképörökséggel kapcsolatos ágazati tevékenységek versenyképességének feltételein javítani kell, különösen a technológiai fejlesztések – például a digitalizálás – hatékonyabb alkalmazása tekintetében.

⁽¹⁾ HL C 123., 2004.4.30., 4. o.

⁽²⁾ HL C 74., 2005.3.23., 18. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. május 10-i álláspontja.

2005. május 10., kedd

- (8) *E lehetőségek teljes kihasználásához sikeres és innovatív filmipar szükséges a Közösségen belül. Ez elősegíthető a mozgóképörökség megőrzésére, helyreállítására és felhasználására vonatkozó feltételek javítása által, az ágazat fejlődését és teljes versenyképességét gátló akadályok felszámolása által – különösen a mozgóképörökség gyűjtése, katalogizálása, megőrzése és helyreállítása útján –, valamint azáltal, hogy ezt az örökséget hozzáférhetővé teszik oktatási, kulturális, kutatási vagy egyéb hasonlóan nem kereskedelmi felhasználás céljára, minden esetben a szerzői és szomszédos jogokkal összhangban.*
- (9) *A filmipar általános versenyképessége javulni fog, ha olyan környezetet sikerül kialakítani, amely segíti a kijelölt testületek – így pl. az európai nemzeti vagy regionális archívumok, filmintézetek vagy hasonló intézmények – közötti együttműködést a mozgóképörökség megőrzését és védelmét érintő ügyekben.*
- (10) Az európai filmszínházi örökség megőrzéséről és fejlesztéséről szóló 2000. június 26-i tanácsi állásfoglalás⁽¹⁾ felszólította a tagállamokat a filmszínházi örökség helyreállítása és megőrzése terén történő együttműködésre, beleértve a digitális technológiák igénybevételét, az e területen folytatott helyes gyakorlat cseréjére, az európai archívumok állományai hálózatának fokozatos kiépítésére, és arra, hogy vizsgálják meg e gyűjtemények oktatási célokra történő felhasználásának lehetőségét.
- (11) Az audiovizuális örökség védelméről szóló európai egyezmény⁽²⁾ úgy rendelkezik, hogy **jogalkotási vagy egyéb megfelelő eszközökön keresztül** mindegyik félnek kötelezővé kell tennie az audiovizuális örökségének részét képező, és az érintett fél országának területén készült, illetve koprodukcióban készült mozgóképes anyagok letétbe helyezését.
- (12) A filmalkotások és egyéb audiovizuális alkotások egyes jogi vonatkozásairól szóló 2001. szeptember 26-i bizottsági közlemény⁽³⁾ megvizsgálta az audiovizuális alkotások nemzeti vagy regionális szinten történő törvényi letétbe helyezését – mint az európai audiovizuális örökség megőrzésének és védelmének egyik módját – és elindította a helyzetfelmérést a filmalkotások tagállamokban, csatlakozó országokban és EFTA-országokban történő letétbe helyezése vonatkozásában.
- (13) **A Kulturális és Audiovizuális Ügyek Tanácsa** 2001. november 5-i ülésén⁽⁴⁾ **a Tanács elnöke megalapította, hogy a Tanács kedvezően fogadta** a Bizottság közleményének tartalmát.
- (14) **Az Európai Parlament 2002. július 2-i állásfoglalása a filmalkotások és egyéb audiovizuális alkotások jogi vonatkozásairól**⁽⁵⁾ hangsúlyozta a mozgóképörökség védelmének jelentőségét, és **támogatta az audiovizuális örökség védelméről szóló európai egyezmény által képviselt álláspontot, amely fontos hivatkozási pont az intenzív technológiai változások által jellemzett időszakban. A digitális technológiákra történő fokozatos átállás javítja az európai filmipar versenyképességét, és hosszabb távon hozzájárul az audiovizuális alkotások katalogizálásához, letétbe helyezése, megőrzése és helyreállítása során felmerülő költségek csökkentéséhez. Ugyanakkor új teret nyit az innovációnak a mozgóképörökség védelmére.**
- (15) A filmalkotások Európai Unión belül történő letétbe helyezéséről szóló 2003. november 24-i tanácsi állásfoglalás⁽⁶⁾ arra hívta fel a tagállamokat, hogy nemzeti archívumaikban, filmintézeteikben vagy hasonló jellegű intézeteikben hozzanak létre az audiovizuális örökségük részét képező filmalkotások letétbe helyezésére és megőrzésére szolgáló hatékony rendszert, amennyiben ilyen rendszerek még nem léteznek.
- (16) Valamennyi tagállamban léteznek már az audiovizuális örökségük részét képező filmalkotások gyűjtésére és megőrzésére szolgáló rendszerek. Ezen rendszerek négyötödének alapjául olyan jogszabályon vagy szerződésen alapuló kötelezettség szolgál, amely értelmében valamennyi filmet, de legalábbis a köztámogatásban részesült filmeket letétbe kell helyezni.
- (17) A „mozgóképanyag” kifejezés bármilyen eszközzel, bármilyen médiumra rögzített mozgóképsorozatra vonatkozik, amely képes mozgás benyomását közvetíteni, akár kíséri hang, akár nem.

(1) HL C 193., 2000.7.11., 1. o.

(2) <http://conventions.coe.int>, Európa Tanács, ETS No 183, aláírásra megnyitva 2001. november 8-án.

(3) HL C 43., 2002.2.16., 6. o.

(4) 2381. tanácsi ülés – Kulturális és Audiovizuális Ügyek (PRES/01/377, 2001.11.5.).

(5) **HL C 271. E, 2003.11.12., 176. o.**

(6) HL C 295., 2003.12.5., 5. o.

2005. május 10., kedd

- (18) A „filmalkotás” kifejezés bármely hosszúságú mozgóképanyagra vonatkozik, különösen azon fikció jellegű filmalkotásokra, rajz- és dokumentumfilmekre, amelyeket filmszínházakban történő bemutatásra szánnak.
- (19) *„Az audiovizuális örökségük részét képező filmalkotások” kifejezés olyan filmalkotásokra vonatkozik – a tagállamokkal és/vagy harmadik országokkal közösen készített koprodukciókat is ideértve –, amelyeket a tagállamok vagy az általuk kijelölt testületek ekként minősítettek, objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján. A tagállamok audiovizuális öröksége alkotja az európai audiovizuális örökséget.*
- (20) Annak biztosítása érdekében, hogy az európai mozgóképorökség a jövő generációk részére fennmaradjon, szükség van annak módszeres gyűjtésére, katalogizálására, megőrzésére és helyreállítására, **minden esetben** a szerzői és szomszédos jogokkal **összhangban**.
- (21) Az európai mozgóképorökséghez **még jobb** hozzáférést kell lehetővé tenni oktatási, **kulturális**, kutatási **vagy egyéb hasonló jellegű, nem kereskedelmi célú felhasználásra, minden esetben** a szerzői és szomszédos jogokkal **összhangban**.
- (22) A filmalkotások archiváló testületek birtokába történő átruházása nem vonja maga után a szerzői és szomszédos jogok átruházását.
- (23) Az információs társadalomban a szerzői jog és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 5. cikke (2) bekezdésének c) pontja úgy rendelkezik, hogy a tagállamok kivételt, illetve korlátozást állapíthatnak meg a nyilvánosan hozzáférhető könyvtárak vagy az archívumok által végzett egyes többszörösési cselekmények tekintetében, amelyek közvetlenül vagy közvetve sem irányulnak gazdasági vagy kereskedelmi célra,

TUDOMÁSUL VESZI A BIZOTTSÁG SZÁNDÉKÁT, MISZERINT:

1. megvizsgálja annak lehetőségét, hogy az európai uniós finanszírozás kedvezményezettjei számára kötelezővé tegye az európai uniós finanszírozásban részesült európai filmek egy példányának letétbe helyezését legalább egy nemzeti archívumban;
2. támogatja a kijelölt testületek együttműködését;
3. megfontolja a filmek hosszú távú megőrzése és helyreállítása területén folytatott kutatási projektek finanszírozását;
4. ösztönzi a filmek katalogizálásának európai szabványosítását az adatbázisok interoperabilitásának javítása céljából, **pl. a szabványosítási projektek társfinanszírozásán és a legjobb gyakorlatok cseréjének fokozásán keresztül, a nyelvi sokszínűség tiszteletben tartásával;**
5. előmozdítja egy olyan európai szintű szerződésminta kialakítását a kijelölt testületek és **a jogosultak** között, amely **megszabja** azokat a feltételeket, amelyek mellett a kijelölt testületek a letétbe helyezett filmalkotásokat hozzáférhetővé tehetik a nyilvánosság számára;
6. nyomon követi és értékeli, hogy az ezen ajánlásban meghatározott intézkedések mennyire működnek hatékonyan, és megvizsgálja, hogy szükség van-e további lépésekre;

ALÁNLJA, HOGY A TAGÁLLAMOK **javítsák a mozgóképorökség megőrzésének, helyreállításának és felhasználásának feltételeit, és szüntessék meg az európai filmipar teljes versenyképességét és fejlődését gátló akadályokat azáltal, hogy:**

1. **elősegítik az európai mozgóképorökségben rejlő ágazati és kulturális lehetőségek fokozott kihasználását, a szisztematikus megőrzésre és helyreállításra vonatkozó intézkedések és a filmalkotások megőrzését és helyreállítását érintő innováció, kutatás és technológiai fejlesztés ösztönzése révén;**

⁽¹⁾ HL L 167., 2001.6.22., 10. o.

2005. május 10., kedd

2. **az ezen ajánlás elfogadását követő két éven belül** elfogadják a megfelelő jogalkotási, közigazgatási **vagy egyéb megfelelő** intézkedéseket **az audiovizuális** örökségük részét képező filmalkotások szisztematikus gyűjtése, katalogizálása, megőrzése, helyreállítása, valamint oktatási, **kulturális, kutatási vagy egyéb hasonló jellegű, nem kereskedelmi felhasználás céljából** történő hozzáférhetővé tétele érdekében, **minden esetben** a szerzői és szomszédos jogokkal **összhangban**;

3. **kijelölik a** megfelelő testületeket a 2. pontban meghatározott **közérdekű feladatok** független és magas szakmai színvonalú végrehajtására, **és a legmegfelelőbb** pénzügyi és technikai forrásokat **biztosítják számukra**;

4. a kijelölt testületeket **ösztönzik arra**, hogy a jogosultakkal **megállapodás vagy szerződés útján** határozzák meg a feltételeket, amelyek alapján a letétbe helyezett filmalkotások a lakosság számára hozzáférhetővé tehetők;

5. **fontolóra veszik elsősorban a mozgóképörökség támogatása érdekében nemzeti filmakadémiák vagy hasonló intézmények létesítését vagy támogatását**;

6. **megfelelő intézkedéseket fogadnak el, amelyek elősegítik a digitális és új technológiák alkalmazását a filmalkotások gyűjtése, katalogizálása, megőrzése és helyreállítása terén**;

Gyűjtés

7. megkezdik **az audiovizuális** örökségük részét képező filmalkotások szisztematikus gyűjtését **a filmalkotások legalább egy jó minőségű példányának letétbe helyezése útján a kijelölt testületeknél, kötelező** jogszabályon alapuló vagy szerződéses **letét formájában**. A letét feltételeinek megállapításakor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy:

- a) **egy meghatározott átmeneti időszakban** a letétbe helyezés legalább azokra a produkciókra vagy koprodukciókra vonatkozzon, amelyek nemzeti vagy regionális szintű közfinanszírozásban részesültek; **az átmeneti időszak lejárta után a gyakorlati lehetőségektől függően minden alkotásra vonatkoznia kell, beleértve azokat is, amelyek nem részesültek közfinanszírozásban**;
- b) a letétbe helyezett **filmalkotások jó műszaki állapotúak** legyenek, így megkönnyítve a megőrzést és a többszörözést, és szabványos formában, megfelelő módon mellékeljék azokhoz a vonatkozó metaadatokat;
- c) a letétbe helyezés a film nyilvánosság számára való hozzáférhetővé tételkor – de legkésőbb az azt követő 2 éven belül – történjen;

Katalogizálás, adatbázisok létrehozása

8. megfelelő intézkedéseket **fogadnak el (amelyek esetleg a filmgyártás archiválási kódexéhez vezethetnek)** a letétbe helyezett filmalkotások katalogizálásának és indexálásának támogatása **és a filmekkel kapcsolatos információkat tartalmazó adatbázis létrehozásának elősegítése** érdekében, alkalmazva az európai és nemzetközi **szabványokat**;

9. támogatják **az európai szabványosítást**, a **filmográfiai** adatbázisok interoperabilitását, valamint az azokhoz való nyilvános hozzáférést, például az interneten keresztül, **különösen a kijelölt testületek aktív bevonása útján**;

10. **megvizsgálják az európai audiovizuális örökséget felölelő adatbázis-hálózat kialakításának lehetőségét az érintett szervezetekkel – így különösen az Európa Tanáccsal (az Eurimages szervezettel és az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézettel) – közösen**;

11. **felkérlik** az archiváló testületeket, hogy készítsék el az állomány értékelését annak gyűjteményekbe rendezése révén az EU szintjén, például téma, szerző, időszak stb. szerint;

2005. május 10., kedd

Megőrzés

12. jogszabályokat **fogadnak el** vagy egyéb módszereket alkalmaznak a nemzeti gyakorlatnak megfelelően letétbe helyezett filmalkotások megőrzése érdekében. A megőrzésre irányuló intézkedéseknek elsősorban az alábbiakat kell magukban foglalniuk:

- a) a filmek új tárolóeszközökön történő reprodukciója;
- b) a filmalkotások különböző médiumokon történő bemutatásához szükséges eszközök megőrzése;

Helyreállítás

13. **bevezetik a megfelelő intézkedéseket, amelyek** jogszabályaik keretében lehetővé teszik a letétbe helyezett filmalkotások helyreállítás céljából történő többszörözését **oly módon, hogy a jogosultaknak lehetőségük nyíljon részesedni az alkotásaik ilyen helyreállításából fakadó nagyobb ágazati lehetőségekből, az összes érintett fél közötti megállapodás alapján;**

14. támogatják a régi, vagy a magas kulturális vagy történelmi értékkel bíró filmek helyreállítására irányuló **projekteket;**

A letétbe helyezett filmalkotások hozzáférhetővé tétele oktatási, **kulturális**, kutatási, **illetve egyéb nem kereskedelmi felhasználás céljára**

15. **elfogadják** azon szükséges jogszabályokat **vagy** közigazgatási intézkedéseket, amelyek a kijelölt testületek számára lehetővé teszik a letétbe helyezett filmalkotásokhoz való hozzáférés biztosítását oktatási, **kulturális**, kutatási **vagy egyéb nem kereskedelmi felhasználás céljára, minden esetben a szerzői és szomszédos jogokkal összhangban;**

16. **meghozzák a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a fogyatékkal élők hozzáférhessenek a letétbe helyezett filmalkotásokhoz, minden esetben a szerzői és szomszédos jogokkal összhangban;**

Szakmai képzés és médiával kapcsolatos ismeretek

17. támogatják a szakmai képzést a mozgóképörökséghez kapcsolódó valamennyi területen, **hogy elősegítsék a mozgóképörökség ágazati lehetőségeinek fokozott kihasználását;**

18. **elősegítik a mozgóképörökség felhasználását az európai dimenzió oktatásban történő erősítése és a kulturális sokszínűség előmozdítása érdekében;**

19. **szorgalmazzák és támogatják a vizuális oktatást, a filmes tanulmányokat és a médiával kapcsolatos ismeretek elsajátítását az oktatás minden szintjén, a szakmai képzési programokban, valamint az európai programokban;**

20. **elősegítik a producerek, a forgalmazók, a műsorszolgáltatók és a filmintézetek közötti, oktatási célú szoros együttműködést, a szerzői jogok tiszteletben tartása mellett;**

Letétbe helyezés

21. **megfontolják** egy önkéntes **vagy kötelező** letéti **rendszer bevezetését** az alábbiakra nézve:

- a) a nemzeti audiovizuális örökség részét képező filmalkotásokhoz kapcsolódó kiegészítő vagy népszerűsítő anyagok;
- b) más országok nemzeti audiovizuális örökségének részét képező filmalkotások;
- c) a filmalkotásnak nem minősülő mozgóképanyagok;
- d) múltbéli filmalkotások;

2005. május 10., kedd

A kijelölt testületek közötti együttműködés

22. **ösztönzik és támogatják** a kijelölt testületeket az **információcserében** és tevékenységeik összehangolásában nemzeti és európai szinten, **többek között** az alábbiak **érdekében**:

- a) a gyűjtési és megőrzési módszerek koherenciájának és az adatbázisok interoperabilitásának **biztosítása**;
- b) **archív anyagok kiadása** – például DVD-n – **az Európai Unió lehető legtöbb nyelvéen** olvasható feliratozással, **minden esetben** a szerzői joggal és szomszédos jogokkal **összhangban**;
- c) európai audiovizuális filmográfia **összeállítása**;
- d) az elektronikus információcserére vonatkozó közös szabvány **kialakítása**;
- e) közös kutatási és oktatási projektek **kidolgozása, elősegítve a filmművészeti iskolák és múzeumok európai hálózatának kialakítását**;

Az ajánlás nyomon követése

23. két évente tájékoztatják a Bizottságot az ezen ajánlás szellemében hozott intézkedésekről.

Kelt ...-ban/-ben, ...-án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

P6_TA(2005)0168

A kikötői biztonság növelése ***I

Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalása a kikötői biztonság növeléséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló módosított javaslatról (COM(2004)0393 – C6-0072/2004 – 2004/0031(COD))

(Együttdöntési eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett bizottsági javaslatra (COM(2004)0393) ⁽¹⁾,
- tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére és 80. cikkének (2) bekezdésére, amelyeknek megfelelően a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamentnek (C6-0072/2004),
- tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,
- tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A6-0031/2005),

1. jóváhagyja a Bizottság módosított javaslatát;
2. felhívja a Bizottságot, hogy forduljon ismét a Parlamenthez, ha javaslatát érdemben módosítani kívánja, vagy azt egy újabb szöveggel kívánja felváltani;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.